

SEDDELBESKYTTELSEN.¹

Til Bedømmelse af Nationalbankens Seddelpolitik i de forskellige Perioder af det her omhandlede Tiaar, er det nødvendigt at have visse teoretiske Synspunkter at gaa ud fra for at kunne sammenholde Teori med Praksis til enhver Tid. Og for ikke stadig at belemre den historiske Fremstilling med sideløbende teoretiske Drøftelser, vil det formentlig være hensigtsmæssigt her at give en saa vidt mulig populær skematisk Fremstilling af den Seddelteori, der maa siges at være den herskende, og saaledes som den i Løbet af de sidste hundrede Aar efterhaanden har formet sig.

Med Overspringen af de mange Forbehold og Undtagelser, som et nationaløkonomisk Emne altid giver Anledning til, kan man sige, at den nævnte Teori fornemmelig drejer sig om følgende fire Akser:

1) »Kvantitetsloven«, dette, at Forholdet mellem Varemængde (alt hvad der sælges) og Pengemængde (alle de Penge, som anvendes til at købe for), at dette Forhold *paavirker Vareprisen i Landet* — opad naar de køvende Penge tager Overhaand, nedad naar Varemængden tager Overhaand.

Til Varer henhører — i denne Fremstilling — ikke blot Indlandsvarer, men ogsaa de Udlandsvarer, der er hjembragt ved Exportsalg af Indlandsvarer, og ikke blot selve Udlandsvarerne, men ogsaa, hvis disse endnu ikke er købt, *de Udlandspenge* — Sterling, Dollars o. s. v. — som er hjembragt ved Exportsalg og nu sælges paa Landets Pengemarked. Til Varer hører endvidere i denne Forbindelse enhver Forsyning med Fornødenheder, *ogsaa Arbejdsydelse*.

Til »de køvende Penge« hører ikke blot Mønt og Sedler, men ogsaa Checks, Veksler, Overførsler fra den enes Bankkonto til den andens (Girooverførsler) og lignende Betalingsmidler.

2) Dernæst den Regel, at Forskellen mellem Hjemmeprisen og Udlandsprisen paa Varerne *paavirker den internationale Varehandel*, idet Varerne naturligt søger hen, hvor Priserne er højest, og Pengene søger hen, hvor Priserne er lavest. Er Hjemmeprisen højere end Udlandsprisen, søger Pengene udenlands efter de billigere Varer, og Varerne søger ind i Landet efter Penge. Omvendt, hvis Hjemmeprisen er lavere end Udlandsprisen.

¹ Oktroyen 1918 § 3.